

'Tu tries'

L'escriptor Eduard Màrquez publica una nova novel·la, 'La decisió de Brandes'

Eduard Màrquez és un treballador de la literatura. Concentrat en aquesta feina creativa, vuit hores cada dia, es concentra, escriu i rescric sota el lema 'menys és més'. 'Busco l'essència, la nuesa, la transparència' afirma. Ha trigat tres anys i mig a escriure 'La decisió de Brandes', (Premi Octavi Pellissa 2005, [Empúries](#)). Una història que neix d'un episodi real, el de l'espoli que els nazis van infligir al pintor [George Braque](#).

'La meua dèria a l'hora d'escriure 'La decisió de Brandes' era que el protagonista no resultés pesat ni carregós ni pedant. Era una obsessió. Perquè era molt important aconseguir que fos un home humil davant la mort, que repassa la seva vida sense ràbia, des de la més absoluta humilitat. I és que Brandes, el protagonista, s'inspira en la figura del pintor cubista George Braque'. Eduard Màrquez utilitza la perspiciàcia vital de Braque, 'n'és el motor inicial', diu.

Tot va començar el febrer del 2003, quan Eduard Màrquez va llegir un article a El País, titulat 'Disputa por unPissarro', que parlava de l'espoli d'obres d'art pels nazis: 'Jo no en sabia res, d'això; em va interessar molt i vaig començar a documentar-me. Hi havia moltes referències a Braque'. El pintor cubista fou objecte del xantatge i de la pressió de Göring, que li va requisar totes les obres per forçar-lo a vendre's un quadre de [Lucas Cranach](#). Göring era un autèntic apassionat de Cranach, i sembla que va arribar a tenir setanta-set quadres d'aquest pintor alemany. Màrquez continua: 'Vaig llegir molts llibres, però cada un explicava una història diferent de l'episodi de Braque: n'hi havia que deien que va vendre el quadre a Göring, i n'hi havia que deien que no... Llavors vaig trobar una carta que Hofer, l'home que li buscava les peces a París, va escriure a Göring. Li deia:

'Braque és un ari que viu a París fent de pintor. La seva col·lecció és a Bordeus, requisada pel Devisenschutzkommando, però caldrà desbloquejar-la. He negociat personalment amb ell de la possibilitat de recuperar ràpidament els seus quadres, si s'avé a desprendre's del seu 'Retrat d'una noia' de Cranach. Ens reserva el quadre. Si no fos per això, segur que no vendria. Em notificarà la seva decisió durant la meua pròxima visita a París. Els seus altres quadres no tenen gens d'interès per a nosaltres'.

Braque, el moll de l'os

'A partir d'aquesta carta, Braque passa a ser el moll de l'os de la novel·la. El llibre agafa l'essència de Braque com a pintor i el fil de la seva peripècia vital i la traspassa al protagonista amb algunes variants (Brandes és onze anys més jove, no és francès, sinó alemany, i no protagonitza el moviment cubista, ans forma part del moviment expressionista). La resta és inventada.)

'Braque em va sorprendre per la manera de valorar l'ofici, perquè era pacient, auster, apartat de la vida pública, era molt perfeccionista...'

Eduard Màrquez encapçala la novel·la amb un cita de Braque, que va trobar al llibre d'aforismes 'La nit i el dia' (Acantilado): 'Només ens resta allò que no ens prenen, i és la millor part de nosaltres mateixos'. La cita és fonamental per a entendre la novel·la i l'actitud del protagonista. Diu l'autor: 'Representa tota la novel·la. Com diu el protagonista, l'essència és allò que no ens prenen, la resta és faramalla. Encapçalar el llibre amb aquest aforisme també és una manera de fer un homenatge a Braque. Igual que fer-ne un personatge del llibre'.

Brandes, com Braque, ha de triar. Hofer (el col·laborador de Göring) el visita tres vegades i li proposa, amenaçador, un dilema enverinat. 'Tu tries' li diu. 'Si vols recuperar els teus quadres, m'has de donar el Cranach'. El dilema es manté durant tot el llibre. Què farà Brandes? Cedirà o no cedirà? El final de la novel·la era fonamental i Eduard Màrquez tenia totes les opcions possibles, perquè ningú no sap què en va fer Braque, a la vida real, del Cranach. L'autor explica que era conscient de la importància que tenia el final i que va passar molts mesos escrivint-lo.

L'obsessió per la memòria

La decisió és al centre de la història, però el llibre toca més temes. Màrquez parla de la dignitat en els actes petits. 'Brandes és un home que manté una resistència en els fets petits, una resistència passiva. La timidesa és allò que el fa gran. És un home sol que defensa la seva història i que es juga la pell'.

'La decisió de Brandes' també tracta de la memòria, tema constant de tots els llibres de Màrquez: 'Què som, què sabem, què diem de nosaltres mateixos, què en fem, de la nostra vida. Em preocupa la pèrdua de referents. Tinc fotos de quan era molt petit amb familiars que ja no reconec. I també, què arribem a saber-ne, dels nostres pares, de la seva vida. Som sincers? Ens mostrem tal com som o falsifiquem la nostra vida per agradar, per encaixar, per amagar alguna cosa? És una de les meves grans obsessions: la identitat, qui som i què som'.

Una notícia de VilaWeb.cat
Edició GENERAL
<http://www.vilaweb.cat>
[Enllaç permanent](#)